

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६२११५६
२५६०११५७
२५६०११६०

शैक्षणिक विभाग

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००७

वेबसाइट : www.unipune.ac.in

ई-मेल : boards@pun.unipune.ac.in

संदर्भ क्र. : सीबीएच/ ७१३

दिनांक : १०/१२/२०२०

परिपत्रक क्र. ३४४/२०२०

विषय:- **Democracy, Election and Governance (2 Credits) U.G. Syllabus and Introduction to Constitution (2 Credits) P.G. Syllabus (Compulsory Add-on Audit Course for All Faculty)** या कोर्सच्या मार्गदर्शक तत्वांना मान्यता देणेबाबत.

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार कळविण्यात येते की, Democracy, Election and Governance (2 Credits) U.G. Syllabus and Introduction to Constitution (2 Credits) P.G. Syllabus (Compulsory Add-on Audit Course for All Faculty) या कोर्सच्या मार्गदर्शक तत्वांना मान्यता देण्यात येत आहे.

१. Introduction to Constitution हा दोन क्रेडिटचा कोर्स सर्व विद्याशाखेच्या Post Graduate कोर्सला शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ पासून तिसऱ्या सत्रात सुरू करण्यात यावा.
२. या कोर्ससाठीचे नियमन विद्यापीठातील विधी विभागाद्वारे करण्यात यावे.
३. सदरील कोर्सचे ऑनलाईन आशय तयार करण्याची जबाबदारी विधी विभागाने घेवून Online/Offline आशय वर विकसित करण्यात यावा.
४. सदरील कोर्स हा २ क्रेडिटचा असून २५ मार्कस Internal व २५ मार्कस External साठी असतील व त्याचे रूपांतर मार्कस नुसार ग्रेड मध्ये करण्यात यावे.
५. Democracy, Election & Governance हा दोन क्रेडिटचा कोर्स सर्व विद्याशाखेच्या पदवी परीक्षेस प्रथम वर्षाच्या दुसऱ्या सत्रात शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून सुरू करण्यात यावा.

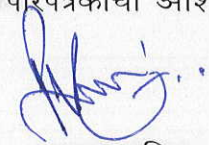
६. या कोर्ससाठीचे नियमन प्रत्येक महाविद्यालयातील समाजशास्त्र किंवा राज्यशास्त्र विषयाचे प्राध्यापक यांच्या अध्यक्षतेखाली सदरील कोर्सचे नियमन करण्यात यावे.

७. सदरील कोर्समध्ये वेळोवेळी बदल Online/Offline आशय विकसित करणे याची जबाबदारी समाजशास्त्र अभ्यासमंडळाचे प्रमुख डॉ. श्रुती तांबे व राज्यशास्त्र अभ्यासमंडळाचे प्रमुख डॉ. बाळ कांबळे यांनी पहावे.

८. Democracy Election & Governance हा दोन क्रेडिटचा कोर्स असून २५ मार्कस् हे Internal Assessment व २५ मार्कस् External Assessment साठी असतील व त्याचे रूपांतर मार्कस् नुसार ग्रेड मध्ये करण्यात यावे.

९. Democracy Election & Governance हा कोर्स सुरू करताना ज्या महाविद्यालयात समाजशास्त्र व राज्यशास्त्र विषय नाहीत, त्या महाविद्यालयात इतर विषयाच्या प्राध्यापकांना प्रशिक्षण देवून त्यांना जबाबदारी देण्यात यावी.

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून दयावा.

उपकुलसचिव
(शैक्षणिक विभाग)

प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

१. मा. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा
२. मा. प्राचार्य, सर्व संलग्न कला महाविद्यालये
३. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४. मा. संचालक, स्पर्धा परीक्षा केंद्र
५. मा. संचालक, (आंतरराष्ट्रीय केंद्र)
६. मा. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र :अहमदनगर, नाशिक.
७. मा. उपकुलसचिव, परीक्षा (१,२)
८. सिस्टीम अॅनालिस्ट डेटा प्रोग्रेसिंग युनिट
९. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग
१०. मा. उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग
११. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक पात्रता विभाग
१२. मा. उपकुलसचिव (सभा व दफ्तर विभाग)
१३. मा. उपकुलसचिव (परीक्षा—एस.अॅण्ड टी.विभाग)
१४. मा. उपकुलसचिव, (कायदा व तक्रार निवारण विभाग)
१५. मा. उपकुलसचिव, जनसंपर्क अधिकारी
१६. मा. सहायक कुलसचिव (परीक्षा समन्वय विभाग)
१७. मा. सहायक कुलसचिव (गोपनीय कक्ष)
१८. मा. सहायक कुलसचिव (संलग्नता कक्ष)
१९. मा. सहायक कुलसचिव (मा. प्र—कुलगुरू कार्यालय)
२०. मा. कक्षाधिकारी (बहिःस्थ विभाग)

विद्यापरिषद ठराव क्र. — ब ५१ पीए/५१/२०२० दि. ०३.११.२०२०

Savitribai Phule Pune University, Pune
For All faculties

**2 credit Compulsory course for all the First Year students in All
Faculties**

Democracy, Election and Governance

Objectives:

1. To introduce the students meaning of democracy and the role of the governance
2. To help them understand the various approaches to the study of democracy and governance

Module 1 Democracy- Foundation and Dimensions

- a. Constitution of India
- b. Evolution of Democracy- Different Models
- c. Dimensions of Democracy- Social, Economic, and Political

Module 2 Decentralization

- a. Indian tradition of decentralization
- b. History of panchayat Raj institution in the lost independence period
- c. 73rd and 74th amendments
- d. Challenges of caste, gender, class, democracy and ethnicity

Module 3 Governance

- a. Meaning and concepts
- b. Government and governance
- c. Inclusion and exclusion

References:

1. Banerjee-Dube, I. (2014). *A history of modern India*. Cambridge University Press.
2. Basu, D. D. (1982). *Introduction to the Constitution of India*. Prentice Hall of India.
3. Bhargava, R. (2008). *Political theory: An introduction*. Pearson Education India.

4. Bhargava, R., Vanaik, A. (2010) *Understanding Contemporary India: Critical Perspective*. New Delhi: Orient Blackswan.
5. Chandhoke. N., Proyadardhi.P, (ed) (2009), '*Contemporary India: Economy, Society, Politics*', Pearson India Education Services Pvt. Ltd, ISBN 978-81-317-1929-9.
6. Chandra, B. (1999). *Essays on contemporary India*. Har-Anand Publications.
7. Chatterjee, P. (1997). *State and Politics in India*.
8. Dasgupta. S., (ed) (2011), '*Political Sociology*', Dorling Kindersley (India) Pvt. Ltd., Licensees of Pearson Education in south Asia. ISBN: 978-317-6027-7.
9. Deshpande, S. (2003). *Contemporary India: A Sociological View*, New Delhi: Viking Publication.
10. Guha, R. (2007). *India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy*, HarperCollins Publishers, New York.
11. Guha, R. (2013). *Gandhi before India*. Penguin UK.
12. Jayal. N.G. (2001). *Democracy in India*. New Delhi: Oxford University Press.
13. Kohli, A. (1990). *Democracy and discontent: India's growing crisis of governability*. Cambridge University Press.
14. Kohli, A., Breman, J., & Hawthorn, G. P. (Eds.). (2001). *The success of India's democracy* (Vol. 6). Cambridge University Press.
15. Kothari, R. (1989). *State against democracy: In search of humane governance*. Apex Pr.
16. Kothari, R. (1970). *Politics in India*. New Delhi: Orient Blackswan.
17. Kothari, R. (1995). *Caste in Indian politics*. Orient Blackswan.
18. Sarkar, S. (2001). *Indian democracy: the historical inheritance. the Success of India's Democracy*, 23-46.

मराठी संदर्भ ग्रंथ:

१. राही श्रुती गणेश., आवटे श्रीरंजन, (२०१९), '*आपलं आयकार्ड*', सुहास पळशीकर द युनिक अकॅडमी पब्लिकेशन प्रा.लि.,.
२. व्होरा राजेंद्र., पळशीकर, सुहास.(२०१४). *भारतीय लोकशाही अर्थ आणि व्यवहार*. पुणे : डायमंड प्रकाशन.
३. सुमंत, यशवंत.(२०१८). *प्रा. यशवंत सुमंत यांची तीन भाषणे*. पुणे : युनिक अकॅडमी पब्लिकेशन्स प्रा.लि
४. भोळे. भा.ल. (२०१५). *भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण*. नागपूर: पिंपळापुरे बुक प्रकाशन
५. कसबे. रावसाहेब. (२०१०)डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना. पुणे: सुगावा प्रकाशन

INTRODUCTION TO CONSTITUTION

(TWO CREDITS)

Course Objectives: This course introduces students to the Constitution of India. The Constitution, being supreme law of the land, must be known to every citizen of India. It begins with the Preamble, which indicates the source and objects of it. We, the people of India, are the source of the Constitution and have resolved to constitute India into a sovereign, socialist, secular, democratic and republic. The Course has been designed for everyone to make acquaint themselves with their fundamental rights and of others. No right is absolute one; it is subject to others right, as well. Directive Principles of State Policy are nothing but rights, though not enforceable by any court. These Directive Principles are basically 'Fundamental Principles' in the governance of the country. Powers and freedoms come with responsibility, State's responsibility to implement Directive Principles and citizens must perform their duties towards others, society and nation.

Expected Course Outcomes:

To introduce the philosophy of Constitution of India to students.
To acquaint them with their freedoms and responsibilities.

UNIT 1: PHILOSOPHY OF THE INDIAN CONSTITUTION (5 Hours)

- a) Constitutional History of India
- b) Role of Dr. B.R. Ambedkar in Constituent Assembly
- c) Preamble – Source and Objects
- d) Sovereign and Republic
- e) Socialist and Secular
- f) Democratic – Social and Economic Democracy
- g) Justice – Social, Economic and Political
- h) Liberty – Thought, Expression, Belief, Faith and Worship
- i) Equality – Status and Opportunity
- j) Fraternity, Human Dignity, Unity and Integrity of the Nation

UNIT 2: FUNDAMENTAL RIGHTS (10 Hours)

- a) Right to equality
- b) Right to freedoms
- c) Right against exploitation
- d) Right to freedom of religion
- e) Cultural and educational rights
- f) Right to property
- g) Right to constitutional remedies

UNIT 3: DIRECTIVE PRINCIPLES OF STATE POLICY (10 Hours)

- a) Equal Justice and free legal aid
- b) Right to work and provisions for just and humane conditions of work
- c) Provision for early childhood, Right to education and SC,ST, weaker section
- d) Uniform Civil Code
- e) Standard of Living, nutrition and public health
- f) Protection and improvement of environment
- g) Separation of Judiciary from executive
- h) Promotion of International peace and security

UNIT 4: FUNDAMENTAL DUTIES (5 Hours)

- a) Duty to abide by the Constitution
- b) Duty to cherish and follow the noble ideals
- c) Duty to defend the country and render national service
- d) Duty to value and preserve the rich heritage of our composite culture
- e) Duty to develop scientific temper, humanism ,the spirit of inquiry & reform
- f) Duty to safeguard public property and abjure violence
- g) Duty to strive towards excellence

Text/Reference Books:

- a) D. D. Basu, Introduction to the Constitution of India, LexisNexis
- b) Granville Austin, The Constitution of India: Cornerstone of a Nation, Oxford University Press
- c) Subhash Kashyap, Our Constitution, National Book Trust
- d) M.P. Jain, Indian Constitutional Law, LexisNexis

- e) V.N.Shukla, Constitution of India, Eastern Book Company
- f) P.M. Bakshi, The Constitution of India, Universal Law Publishing
- g) M.V.Pylee, Constitutional Government in India, S. Chand
- h) V. S. Khare, Dr. B.R.Ambedkar and India's National Security
- i) डॉ. सत्यरंजन साठे, भारताच्या राज्यघटनेची ५० वर्षे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
- j) नरेन्द्र चपळगावकर, राज्यघटनेचे अर्धशतक, मौज प्रकाशन गृह
- k) सुहास पळशीकर, राजकारणाचा ताळेबंद भारतीय लोकशाहीची वाटचाल, साधना प्रकाशन
- l) जयदेव गायकवाड, संविधान सभेत डॉ. आंबेडकर, पद्मगंगा प्रकाशन
- m) झिया मोदी, टेन जजमेंट्स दॅट चेंज् इंडिया, सकाळ प्रकाशन
- n) डॉ. रावसाहेब कसबे, डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना, सुगावा प्रकाशन